

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/print1329730624868809>.

3. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо трансфертного ціноутворення: [Електронний ресурс] закон України від 04.07.2013 р. № 408-VII / Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/408-18>.

4. Paying Taxes: The global picture 2013 [Electronic resource] / PricewaterhouseCoopers, World Bank. // Access mode: <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/assets/pwc-paying-taxes-2013-full-report.pdf>

УДК 368:330

О. Й. Жабинець,
к.е.н., доцент кафедри фінансів,
Львівський державний університет
внутрішніх справ

ВПЛИВ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ СТРАТЕГІЮ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТРАХОВИКІВ

Значні надходження страхових премій та активи резервів довгострокових страхових продуктів зробили страхову галузь найбільшим інституційним інвестором в Європі. Так, у 2011 році європейські страховики володіли більш ніж 50 % усіх європейських інституційних активів, а у 2012 році — здійснювали управління активами на суму € 8,5 трлн [1].

З часу виникнення фінансової кризи усерпні 2007 року, умови для інвестицій страхових компаній змінилися. Перша фаза кризи, яка характеризувалася різким обвалом у вартості широкого спектру фінансових активів, залишила страхову галузь (за невеликою кількістю виключень) відносно неушкодженою. Так, 75 % європейських страховиків повідомляють про позитивну віддачу від інвестицій протягом усього періоду із 2007 року до 2011 року. Єдиним виключенням був 2008 рік, коли прибутковість була негативною й дорівнювала мінус 2,09 %.

Із 2011 року на світовому фінансовому ринку розпочалася друга фаза кризи, яка пов'язана із кризою суверенних боргів у еврозоні. Вона характеризується занепокоєнням ринку щодо можливості виплат за борговими зобов'язаннями в невеликих країнах перифе-

рії єврозони і продовженням підтримки програм структурної перебудови в цих країнах. У майбутньому ці проблеми загрожують поширитись і охопити також країни центри зони євро.

Однак саме з другої фази фінансової кризи страхові компанії піддаються більшому ризику, оскільки продовжують зберігати значні авуари боргів власних урядів. Страховики вимушені скорочувати вкладення у державні цінні папери тих країн Європи, які зазнають економічної регресії. Однак переорієнтовуючись на менш ризикові активи, безперечно, знижуватиметься й прибутковисть цих активів. У результаті страховикам необхідно весь час збалансовувати ризик і прибутковисть. Деякі страховики продовжують працювати з державними цінними паперами країн GIPS (Греції, Ірландії, Італії, Португалії та Іспанії) через вищу їх прибутковисть, незважаючи на значні ризики.

Регресія, яка супроводжується спалахами волатильності ринку, створює складні умови для інвестицій страховиків. У другому кварталі 2012 року ринкові умови значно погіршилися і рівень загроз для інвестиційної діяльності європейських страхових компаній повернувся до рівня кінця 2011 року.

Протягом 2004—2011 рр. близько 70 % інвестицій європейських страховиків припадало на дві категорії (рис. 1):

- 1) акції, інші цінні папери та паї у пайових фондах;
- 2) боргові цінні папери та інші папери з фіксованим доходом.

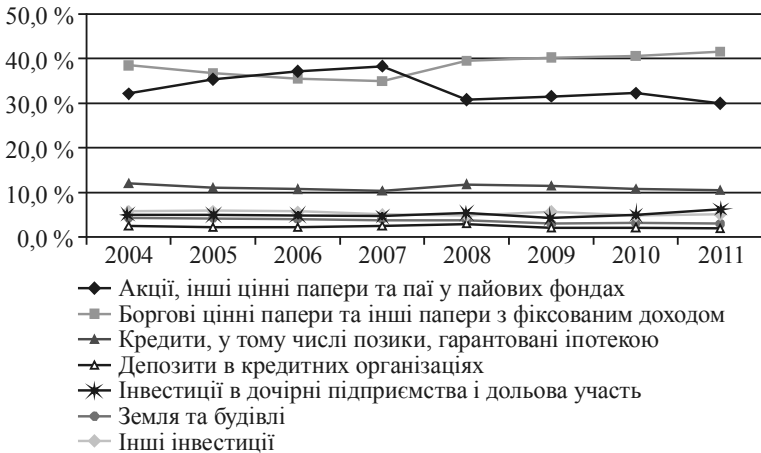

Рис. 1. Структура інвестиційного портфеля європейських страховиків*, %

* Джерело: побудовано автором за [2]

Варто зазначити, що протягом 2007—2011 рр. Інвестиційні портфелі європейських страховиків характеризувалися незначним рівнем ризикованості. Основна частка інвестицій спрямовувалась у цінні папери з фіксованим доходом обох видів: цінні папери на продаж (AFS) і цінні папери до погашення (HTM). У період з 2007 по 2011 рік страховики збільшили частку цих паперів із 56 % до 61 %. Основна частина цього зростання відбулася в категорії AFS: частка цих паперів зросла з 44 % до 50 % [3].

У той же час, мабуть, під впливом волатильності і депресії фондових ринків, європейські страховики скоротили частку звичайних акцій з 11 % до 7 %. Хоч перерозподіл і дозволив на короткий термін знизити ризики балансів, однак це може призвести до їх підвищення у майбутньому.

Таким чином, фінансова криза показала, що інвестиційні бізнес-моделі страховиків ефективніше, ніж інших фінансових інститутів, здатні протистояти кризовим явищам. З огляду на те, що в інвестиційному портфелі європейських страхових компаній переважає частка цінних паперів із фіксованим доходом, можна стверджувати, що страховики Європи є найбільш передбачуваними і стабільними постачальниками довго строкових інвестиційних ресурсів на європейському фінансовому ринку.

Список літератури

1. Insurance Europe Annual Report 2012—2013 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.insuranceeurope.eu>.
2. European insurance in figures 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.insuranceeurope.eu>.
3. IAIS Global Insurance Market Report 2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.asiainsurancereview.com>.

УДК 336.761

М. О. Житар,

аспірант кафедри фінансів і банківської справи,
Донецький національний університет

АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

В умовах екстенсивної активізації трансформаційних процесів в економіці найефективнішим способом залучення та перерозподілу фінансових ресурсів є використання інструментів фондового